

Verdeling water ter discussie

Het beleid om hoogsalderende gewassen als bloembollen bij droogte eerder van water te voorzien, staat ter discussie. Regiobestuurder Brenda Timmerman van LTO Noord wil af van het saldo-argument, omdat de financiële gevolgen volgens haar afhankelijk zijn van het bouwplan. De KAVB wil geen afweging tussen gewassen: “Iedereen water, of niet”, stelt senior beleidsmedewerker Peter Knippels van de KAVB.

Tekst: Hans van der Lee | Fotografie: René Faas

De verdeling van water in tijden van schaarste is wettelijk vastgelegd in de zogeheten verdringingsreeks. Die stelt dat er vier categorieën zijn, in volgorde van belang. Op een staan waterkeringen, natuur en veen- en hoogveengebieden, waaraan geen onomkeerbare schade mag ontstaan. Op twee staan drinkwater- en energievoorziening. De kapitaalintensieve land- en tuinbouwgewassen vallen in categorie drie, ‘tijdelijk kleinschalig hoogwaardig gebruik’. De rest van de landbouw valt met scheepvaart, recreatie, binnenvisserij en industrie in de laatste categorie, die het als eerste met minder water moet doen.

“Wat kapitaalintensief is, moet je per regio bekijken”, zegt Knippels. Hij kan zich goed voorstellen dat Timmerman stelt dat het om de rol van het gewas in het bouw-

plan gaat. “Maar het is het waterschap of het hoogheemraadschap die de water-vraag beoordeelt. Daar komt de KAVB niet aan te pas.”

Handleiding voor verdringingsreeks
Om een goede afweging te maken bij de watervraag, is een handleiding gemaakt bij de verdringingsreeks. Naar aanleiding van de ervaringen van dit jaar, wordt beoordeeld of die handleiding klopt. Daar gaat de zogeheten Beleidstafel Droogte over en daar hebben LTO Nederland en de KAVB wél een stem in. Knippels: “Het is mooi dat die verdringingsreeks er is, maar nu moeten we er nog mee leren werken. Wat de KAVB betreft moeten we ervoor zorgen dat er op een slimme manier voor iedereen zo lang mogelijk water is. Wij vinden niet dat de bloembollen eerst water moeten krijgen en dan pas de rest.”

Regiobestuurder Noord Brenda Timmer-

man van LTO Noord pleit voor een andere toepassing van de verdringingsreeks, omdat het volgens haar afhankelijk is van het bouwplan of een gewas een hoog- of laag saldo oplevert. Akkerbouwers in Drenthe en Groningen verzetten zich tegen het beregeningsbeleid van Hunze en Aa's, dat stelt dat beregenen in tijden van droogte alleen is toegestaan voor ‘hoogsalderende gewassen’.

KWEKERS ROND PETTEN ‘OP ROZEN’
Projectleider Klaas Sjouke De Boer van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) legde onlangs tijdens een actualiteitenavond van KAVB en CNB uit dat de bollenkwekers rond Petten ‘op rozen’ zitten als het om de watervoorziening gaat. “Daar staat de kerncentrale, die via het Noordhollands Kanaal altijd van koelwater wordt voorzien. Een gunstig neveneffect voor de kwekers in het Noordelijk Zandgebied is dus dat het water op peil blijft in droge tijden.” Hoewel die centrale niet primair voor de energie is, valt deze toch onder categorie twee. Het water voor de noordelijke helft van Nederland komt overigens voornamelijk uit het IJsselmeer, dat als buffer wordt gebruikt. Het HHNK werkt aan een verhoging van de capaciteit om water uit het IJsselmeer in Noord-Holland te pompen. Volgens De Boer wordt bij extreme droogte nauw overlegd met de schappen aan de andere kant van het IJsselmeer. “We hebben zelfs mobiele pompen aangeboden, toen bleek dat ze vanuit Friesland geen water meer konden inslaan toen het peil van het IJsselmeer te laag werd.”

Het water voor de noordelijke helft van Nederland komt voornamelijk uit het IJsselmeer.